

מסורת הש"ס

(א) קדושין ס"ט, (ב) ג' לעיל
פד: (ז) וי' א' (א) וכמויות
גנ: (ד) (ג) (ג) לעיל לת. כמותות
פ: (ה) (ג) לעיל לת. כמותות
פכ: (ו) (ו) לעיל פד. כמותות
ק: (ז) (ז) (ז) (ז) (ז) (ז) (ז)
(ח) (ח) (ח) (ח) (ח) (ח) (ח)
(ט) (ט) (ט) (ט) (ט) (ט) (ט)
מס' כ"ט סו. ד"ה
ובלתיא,

תורה אור השלם

1. ויאמר יי אל משה
אמר אל הכהנים בני
אהרן ואמרת אליהם
לנפש לא יטמא בעמיה
ויקרא כא א
2. אשה וזה ונקלה לא
יקחו ואשה גרשה
מאישה לא יקחו כי קדש
הוא לאלהיה
ויקרא כ"ד א

הגהות הב"ח

(א) גמ' אקלטו לשכנצבו
לחמיה דרב אחי:
(ב) רש"י ד"ה י"ג וי' א'
הנשא נשים בעיניה פסול
לעבודה עד שזרז הנאה
והא פסולה חלה וכל
מקום שהוא פסול על
ידה או היא פסולה על
יד קטנו וכו':

מוסף רש"י

עשרה ירחין עלו
מבבל. כשעלו בני
הגולה ובגמרא פסוק
לה לאשמועין שמשפחות
שבבל מיוחסות הן
משפחות עורל כל פסולין
הם והולין עמו (קדושין
ס"ט). חללים. כהנים
חללין שגלו מפיסול
כהנה (שם). והירודים.
משומרים (שם). נתינים.
בגבעים שגלו בימי
יהושע ואחריו (לעיל ע"ה):
דוד גור עליהם (קדושין
שם). לויים ישראלים
חללים גרים הירודים
מותרין לבא זה בזה.
אבל כהנים בחללי גיירי
וחוריי לא שחלה בללו
וניזות משומרות בתוק
וזנה (שם). גיירי חרודי
ובמזרי נתיני שתיקי
ואסופי מותרין לבא
זה בזה. דקטני קהל
גרים לא איקרי קהל ולא
החרו מותרים לבא בקהל
גרים, אבל לויים ישראלים
במזרי לא ושתיקי ואסופי
פסק מותרים הם ומותרים
להתערב במזריים כדאמר
בגמרא (שם ע"ה). בקהל
ודאי הוא דלא יבא. בקהל
פסק יבא (שם ס"ט).

יש מותרות פרק תשיעי יבמות

פה.

עין משפט
גר מצוה

א א מ"י פ"ב מהל' אבל
הכלו ו סגני שנין נח
ולאין גלה טו"ע יוד'
סי שגב ספי' ב:
ח ב מ"י פ"ט מהלכות
אסורי ביאה הל' טו
טו"ע ארבע פסו' ח
ספי' ב:
ג ג מ"י פ"ט מהלכה טו
טו"ע ע"ה ט"ג:
ד ד מ"י פ"ק ט"ו ע"ה
הכלה לו:
ה ה מ"י פ"ב מהלכות
אסורי ביאה הל' טו
טו"ע ח טו"ע טו"ע
שם סי' קסח ספי' ט:
ו ו ד מ"י פ"ק כ"ד
מהל' ארבע מהלכה ד
טו"ע שם סמוך קטו
ספי' ח:
ז ז מ"י פ"ט מהלכות
אסורי ביאה הל' ג
סמוך לאין קב טו"ע ע"ה
ספי' ב:
ח ח מ"י פ"ב מהל'
ארבע הל' ד טו"ע ט:
שם סי' קנד ספי' ב:
ט ט מ"י פ"ח מהל'
אסורי ביאה הל' ד
ופי"ט מהלכה טו"ע ע"ה
סמוך ט ספי' ט:

וְלוֹתָהּ וּבַבְּיָמָהּ אֲבִיָּהּ אֵלֶּיךָ לֵאמֹר
הָיָה הַבְּעַל חַיִּיב לְשַׁלֵּם אֶפְיָ לְלוֹתָהּ
בְּצִדְדֵי כְּדִפְיֵיהּ רִימָה
בְּסוֹף כְּמוֹתָהּ (דף קו. וסס) ג' צד
והכא מייבט לא ליה א"ס י' צד
למדינת הים ותלוה ותאלכל כשאר נשים
או לא: אֲלֵמְנָה כ"ג י' א"ה
פירות. לנצי דאמר צברק נערה
שנתפתחה (עס נא: וסס) אֲלֵמְנָה לנ"ג
נשצית חייב לפדותה דקרינא וצכהנת
אהדנתך למדינתך הוי פירות כמשמעו
דין פירות דהיינו פירקונה דהוי תמת
פירות וצנניה דקמני אין לה פירות
הוי נמי דין פירות דאס נשצית אינו
חייב לפדותה אע"ג דהבעל אוכל
מיניהו הוזהרו בשרות להנשא לפסולין או
לא אמר להו רב פפא הניתוחה (עשרה יוחסין
עלו מבבל וכהנים לויים וישראלים חללים
גרים וחרודים וממזורים נתינים שתיקי ואסופי
ככהנים לויים ישראלים מותרין לבא זה בזה
לויים ישראלים חללים גרים חרודים מותרין
לבא זה בזה גיירי חרודי יוממזורי נתיני
שתיקי ואסופי מותרים לבא זה בזה ואילו
כהנות לחלל לא קתני א"ל רב הונא בריה
דרב יהושע כל היבא דהני נסבי מהני והני
נסבי מהני קתני כהן כיון דאילו בעי למוינסב
חללה אסירא ליה לא קתני אתו לקמיה דרב
אידי בר אבין אמר להו דרדקי הכי א' אמר
רב יהודה אמר רב לא הוזהרו בשרות לינשא
לפסולים: שניות מדברי סופרים וכו'; בעו
מיניה בני בירי מרב ששת שניה לבעל ולא
שניה ליבם יש לה כתובה מיבם או לא א' כיון
דאמר מר כתובתה א' על נכסי בעלה הראשון
לית לה או דלמא כיון א' דאילו לית לה
מראשון תקינו לה רבנן משני אית לה אמר
להו רב ששת תניתוה כתובתה על נכסי
בעלה הראשון ואם היתה שניה לבעל אפי'
מיבם אין לה מכלל דאיבא דאית לה מיבם
חסורי מהסרא והכי קתני א' כתובתה על
נכסי בעלה הראשון ואי לית לה מראשון
תקיננה לה משני ואם היתה שניה לבעל
מורבי יוחנן אלמנה לכ"ג גרושה וחלוצה
לכהן הדיוט יש להן מוזנות או אין להן
מוזנות היכי דמי אילימא דיתבה תותרה
בעמוד והוצא קאי מוזנות אית לה לא
צריכא שהלך הוא למדינת הים ולותה
ואכלה מאי מוזני תנאי כתובה ניהו
מדאית לה כתובה אית לה מוזני או דלמא
כתובה דלמשקל ומיפק אית לה מוזני דלמא
תיעכב גביה לית לה א"ל לית לה והתניא
יש לה יכי תניא היא לאחר מיתה אית
דאמר אמר ליה תניא יש לה הא בעמוד
הוציא קאי ואלא התניא יש לה כי תניא
היא לאחר מיתה ת"ר א' אלמנה לכהן
גדול גרושה וחלוצה לכהן הדיוט יש לה
כתובה פירות מוזנות בלאות ויהיא פסולה
ולודה פסול וכופין אותו להוציא שניות
מדברי סופרים אין לה כתובה לא פירות
לא מוזנות ולא בלאות והיא כשירה וולדה
כשר וכופין אותו להוציא אמר ר"ש בן אلعזר
מפני מה שאלה אכל ומה שהוציא
הוציא הכא קנסין ליה דמשלם
אפי' מה שאלה מפני שהוא מרגילה
לעצירה: ה"ג וכן מלאכת בתשובה
הגאונים מפני שהוא פסול והיא
פסולה וכל מקום שהוא פסול והיא
פסולה קנסו אותו רבנן כפוסה. והכי
פירוש מפני שהוא פסול כדמתן בצכורו
(מה): הנושא נשים בעצירה פסול א'
עד שזרז הנאה והיא פסולה על ידו:
קנסו
כשר וכופין אותו להוציא אמר ר"ש בן א' אמר
מפני מה שאלה אכל ומה שהוציא
הוציא הכא קנסין ליה דמשלם
אפי' מה שאלה מפני שהוא מרגילה
לעצירה: ה"ג וכן מלאכת בתשובה
הגאונים מפני שהוא פסול והיא
פסולה וכל מקום שהוא פסול והיא
פסולה קנסו אותו רבנן כפוסה. והכי
פירוש מפני שהוא פסול כדמתן בצכורו
(מה): הנושא נשים בעצירה פסול א'
עד שזרז הנאה והיא פסולה על ידו:
קנסו

וְלוֹתָהּ וּבַבְּיָמָהּ אֲבִיָּהּ אֵלֵּיךָ לֵאמֹר
הָיָה הַבְּעַל חַיִּיב לְשַׁלֵּם אֶפְיָ לְלוֹתָהּ
בְּצִדְדֵי כְּדִפְיֵיהּ רִימָה
בְּסוֹף כְּמוֹתָהּ (דף קו. וסס) ג' צד
והכא מייבט לא ליה א"ס י' צד
למדינת הים ותלוה ותאלכל כשאר נשים
או לא: אֲלֵמְנָה כ"ג י' א"ה
פירות. לנצי דאמר צברק נערה
שנתפתחה (עס נא: וסס) אֲלֵמְנָה לנ"ג
נשצית חייב לפדותה דקרינא וצכהנת
אהדנתך למדינתך הוי פירות כמשמעו
דין פירות דהיינו פירקונה דהוי תמת
פירות וצנניה דקמני אין לה פירות
הוי נמי דין פירות דאס נשצית אינו
חייב לפדותה אע"ג דהבעל אוכל
מיניהו הוזהרו בשרות להנשא לפסולין או
לא אמר להו רב פפא הניתוחה (עשרה יוחסין
עלו מבבל וכהנים לויים וישראלים חללים
גרים וחרודים וממזורים נתינים שתיקי ואסופי
ככהנים לויים ישראלים מותרין לבא זה בזה
לויים ישראלים חללים גרים חרודים מותרין
לבא זה בזה גיירי חרודי יוממזורי נתיני
שתיקי ואסופי מותרים לבא זה בזה ואילו
כהנות לחלל לא קתני א"ל רב הונא בריה
דרב יהושע כל היבא דהני נסבי מהני והני
נסבי מהני קתני כהן כיון דאילו בעי למוינסב
חללה אסירא ליה לא קתני אתו לקמיה דרב
אידי בר אבין אמר להו דרדקי הכי א' אמר
רב יהודה אמר רב לא הוזהרו בשרות לינשא
לפסולים: שניות מדברי סופרים וכו'; בעו
מיניה בני בירי מרב ששת שניה לבעל ולא
שניה ליבם יש לה כתובה מיבם או לא א' כיון
דאמר מר כתובתה א' על נכסי בעלה הראשון
לית לה או דלמא כיון א' דאילו לית לה
מראשון תקינו לה רבנן משני אית לה אמר
להו רב ששת תניתוה כתובתה על נכסי
בעלה הראשון ואם היתה שניה לבעל אפי'
מיבם אין לה מכלל דאיבא דאית לה מיבם
חסורי מהסרא והכי קתני א' כתובתה על
נכסי בעלה הראשון ואי לית לה מראשון
תקיננה לה משני ואם היתה שניה לבעל
מורבי יוחנן אלמנה לכ"ג גרושה וחלוצה
לכהן הדיוט יש להן מוזנות או אין להן
מוזנות היכי דמי אילימא דיתבה תותרה
בעמוד והוצא קאי מוזנות אית לה לא
צריכא שהלך הוא למדינת הים ולותה
ואכלה מאי מוזני תנאי כתובה ניהו
מדאית לה כתובה אית לה מוזני או דלמא
כתובה דלמשקל ומיפק אית לה מוזני דלמא
תיעכב גביה לית לה א"ל לית לה והתניא
יש לה יכי תניא היא לאחר מיתה אית
דאמר אמר ליה תניא יש לה הא בעמוד
הוציא קאי ואלא התניא יש לה כי תניא
היא לאחר מיתה ת"ר א' אלמנה לכהן
גדול גרושה וחלוצה לכהן הדיוט יש לה
כתובה פירות מוזנות בלאות ויהיא פסולה
ולודה פסול וכופין אותו להוציא שניות
מדברי סופרים אין לה כתובה לא פירות
לא מוזנות ולא בלאות והיא כשירה וולדה
כשר וכופין אותו להוציא אמר ר"ש בן א' אמר
מפני מה שאלה אכל ומה שהוציא
הוציא הכא קנסין ליה דמשלם
אפי' מה שאלה מפני שהוא מרגילה
לעצירה: ה"ג וכן מלאכת בתשובה
הגאונים מפני שהוא פסול והיא
פסולה וכל מקום שהוא פסול והיא
פסולה קנסו אותו רבנן כפוסה. והכי
פירוש מפני שהוא פסול כדמתן בצכורו
(מה): הנושא נשים בעצירה פסול א'
עד שזרז הנאה והיא פסולה על ידו:
קנסו

באיות. פי' כגונטרס במשנתו
גבי שניה דאין לה
בלאות שאס יש לה עדיין בלאות
ושחקים מצגדים שבעיניה לו אינה
נוטלתן כשיוצאה דקנסו קנסו וחסמים
ואין נראה לרי' דצדאיה משמע בסוף
אלמנה ניונית (כמויות קא. וסס) דלוקא
מה שזלה ואין זעין אין לה אכל מה
שזעין שקלה והיכא לחיירי בלותן
שהן עדיין זעין רגיל לפרש בלאותיה
קיימין כדאמר התם וזנתה הפסידה
בלאות קיימין וכן בסוף קף על פי
(עס פג: ג) גבי מורדת אכל ק"ק כיון
דקתני באלמנה שיש לה פירות היינו
בלאות כיון דלחיירי בלאות שאין
קיימין כדאמר התם (כמויות עט: קא).
עיינא ליה גלימא פירא הוי ומכסי
זה ואזיל עד דבליט:

וב' מקום שהוא פסול והיא
פסולה. פי' כגונטרס שהוא
פסול שנושא אותה בעצירה כדתן
בצכורות (דף מה: וסס) ולא תרווייהו זעין
אלא אם הוא פסול או היא פסולה
קנסו אותו דלא מרגלל ליה כיון
דמיפסקל זעין חד מינייהו כדאמר
בסמוך ממזרת ונתינה איבא צניייהו
ופריך ולרי' דאמר הרי זה עד
וממר לה לא מרגלל ליה והתם
בעל לא מיפסקל דהא בשראל לא
שיך למימר שיפסקל על ידה ואיני
נמי לא מיפסקל צכוי דהא מעיקרא
מיפסקל וקיימא אלא משום זרע
לחוד מנעה ולא מרגלל ליה שיראה
להרגילו כיון שזרעו נפסקל על ידה

א) ומיהו קשה דקאמר בעולה לכ"ג איכא צניייהו כו' ואמאי מרגלל ליה והא הוא נפסקל על ידה שנושא נשים בעצירה ויראה להרגילו ורי"ת
מפרש דהוא פסול דקאמר אולד קאי ובפסולות דידה לחוד אפילו במקום שהולד כשר לא מרגלל ליה כדאמרין ולרבי מתאין כן חרש דקאמר
אפילו הלך כו' עשאה זונה הא לא מרגלל ליה יש ספרים דגרסי הא כשר והיא פסולה וכן בתוספתא דמכילתין כ"פ צ:

תוספות ישנים

בתנ"י ולא מוזנת ומיירי
בלותה ואכלה לחליה
פשיטא דהא בעמוד והוצא
קאי מוזני אית לה אלא
מיירי שהלך בעלה למדינת
הים ולותה ואכלה וא"ת
אפי"ה מאי אירא משום
שהיא פסולה אפילו צברה
נמי אמרינן הנת מעמידי
על קרן הצני איתא
שעולה לה א' דכאמרי'
הלך בעלה למדינת הים ועמד
איש אחר ופנתס אותה
הינת מעמידי על קרן הצני
וי"ל ה"מ היבא דלא מסר
לה דקר הוצאה אלא מסר
נגלל בעלה ואין לו לאש
למבוע לא לבעל ולא לאשה
שהיא הבעל לא היה ע"ה
שעולה לה והאשה לא
שאלה מאתו. אבל הכא
שעולה ממנו לא הניח
מעמידי על קרן הצני אלא
התלוה מוצע את האשה
והאשה מוצעת את בעלה
וגם אם מתגרשה האשה
מתלמדה המזונות לאש
שעולה לה והכא צנניה
לא יטלם הבעל ממונות
ולותה ואכלה ולא נתינה
דדומיא דאמרין צנניה אין
לה מוזנות קאמר באלמנה
לכ"ג יש לה מוזנות
ובגמרא משמע דאלמנה
לכ"ג אין לה מוזנות
בלותה ואכלה אלא נראה
דצנניה לית לה מוזנות אף
לאחר מיתת הבעל דקנסין
לה. אבל באלמנה לכ"ג
יש לה מוזנות בלאחר מיתה
דמשמע בגמרא: א) ואין
להקשות ממה למשמע
מההיא דהיבא דפסק זרע
לא מרגלל ליה והכא פ"ה
שהוא פסול הבעל. דאיכא
למימר דמורה רש"י דפסול
זרע הוי שפיר פסול בעל
ולא מרגלל ליה:

א) ז"ל דמתן בכמויות בפיק
שני יידי גינות (דף קו'
ע"ה) מי שהלך בעלה וכו'.